

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

_____ Олексій ЗОРЯ
(протокол «01» вересня 2025 року № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна практика з активних видів туризму

освітньо-професійна програма Туризм

спеціальність 242 Туризм і рекреація

галузь знань 24 Сфера обслуговування

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет обліку та фінансів

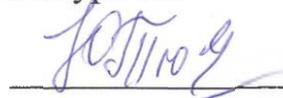
ПОЛТАВА
2025-2026 н. р.

Робоча програма Навчальної практики з активних видів туризму для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності 242 Туризм і рекреація рівень вищої освіти перший (бакалаврський).

Мова викладання державна.

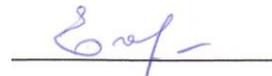
Розробник: Чіп Людмила, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, к. е. н., доцент.

Погоджено гарантом освітньої програми «Туризм»
«01» вересня 2025 року

 Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація»
протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності «Туризм та рекреація»

 Олена ЄГОРОВА

1. Опис практики

Таблиця 1

Опис навчальної практики з активних видів туризму

Елементи характеристики	242 ТР_бд_2024
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	обов'язкова
Рік навчання (курс)	2
Семестр	4
Вид підсумкового контролю	<i>диференційований залік</i>

2. Заплановані результати навчання

Метою навчальної практики з активних видів туризму є поглиблення і практичне закріплення отриманих здобувачами вищої освіти теоретичних знань і формування професійних умінь та навичок, що потрібні фахівцю для організації турів з активними способами пересування.

Завдання навчальної практики з активних видів туризму:

- адаптація до конкретних умов практичної діяльності фахівця в сфері активного, спортивно-оздоровчого, екстремального туризму;
- вивчення і практичне використання існуючої нормативно-правової бази, документації щодо організації і проведення спортивних походів, подорожей активними способами пересування на території України;
- формування вмій і навичок використання особистого і групового туристичного спорядження, надання першої медичної допомоги туристу на маршруті;
- розвиток організаторських навичок при підготовці до мандрівки, комплектуванні груп туристів, поведінці на туристському маршруті, організації побуту, ночівлі, відпочинку і дозвілля туристів;
- розробка і складання маршрутів подорожей, орієнтування на місцевості, формування спортивно-оздоровчих турів, вивчення попиту на ці тури серед населення, реалізація сучасних технологій просування запропонованого туристського продукту до потенційних споживачів;
- раціональне використання туристських ресурсів України, заповідників та національних парків, інших природоохоронних територій з метою організації спортивного туризму;
- ознайомлення з організаціями, які працюють на туристському ринку спортивно-оздоровчих послуг, а також розвивають види активного туризму в Полтавській області, інших областях України та за кордоном.

3. Передумови для проходження практики

Перелік базових навчальних дисциплін, що передують проходженню практики відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: Історія

та культура України, Туристичне краєзнавство, Українська мова (за професійним спрямуванням), Основи музеєзнавства та організація екскурсійних послуг, Безпека життєдіяльності та основи охорони праці в сфері обслуговування.

4. Результати проходження навчальної практики

Компетентності:

загальні:

ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.

спеціальні (фахові):

ФК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести презентаційну роботу

Програмні результати навчання:

ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності.
ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку.

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.	Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів.
ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму.
ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.	Адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.

5. Програма практики

Тема 1. Розвиток активного туризму в Україні.

Зміст, мета та завдання активного туризму. Види активного туризму: пішохідний, гірський, лижний, водний, велосипедний, кінний, вітрильний, автотуризм, спелеотуризм, дайвінг, рафтинг. Характеристика туристичних територій України, придатних для активного туризму.

Тема 2. Безпека під час активного туризму.

Заходи по забезпеченню безпеки групи під час проведення туристської подорожі. Особливості забезпечення безпеки в різних видах туризму. Структура та зміст роботи пошуково-рятувальних організацій. Основні регіони діяльності пошуковорятувальних організацій. Правила проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю.

Тема 3. Підготовка подорожей з активними способами пересування.

Розробка маршрутів різних видів подорожей з активними способами пересування. Складання кошторису походу. Підготовка маршрутної документації. Комплектація необхідних матеріально-технічних засобів для проведення походів. Розрахунок плану і терміну походу. Обов'язки учасників походів.

Тема 4. Розробка різних видів туристських продуктів з активними способами пересування.

Орієнтування на місцевості під час подорожей (за допомогою компасу, туристської карти, зовнішніх орієнтирів та інше). Підбір і комплектування групи туристів при різних видах подорожей (пішохідних, гірських, спелео-, велосипедних, водних, автомобільних). Оцінка психофізіологічної підготовки туристів у групі. Підготовка і відпрацювання заходів, які забезпечують безпеку активних подорожей з різними способами пересування. Моделювання позаштатних (непередбачених) ситуацій та відпрацювання адекватних дій організаторів подорожей і керівників туристських груп відповідно до особливостей проблеми.

Тема 5. Техніко-технологічні аспекти активних видів туризму.

Техніка використання екіпіровки і спорядження туриста в різних видах спортивно-оздоровчого туризму. Техніка і тактика пересування на маршруті за затвердженим графіком руху в різних видах спортивно-оздоровчого туризму. Організація бівака, розміщення наметів, місць для багаття та приготування їжі, побуту і дозвілля під час подорожей. Технологія приготування різних страв під час спортивно-оздоровчих подорожей. Дотримання правил особистої гігієни учасниками спортивно-оздоровчих походів різних видів. Класифікація туристських змагань. Ознайомлення з організацією та проведенням туристських змагань різних видів і форм.

Тема 6. Індивідуальне завдання. Розробка і складання маршруту подорожі з активними способами пересування.

Підготовка маршрутних документів. Підбір і комплектування групи туристів для різних видів подорожей (пішохідних, гірських, велосипедних, водних, спелео-, автомобільних). Оцінка психо-фізіологічної підготовки туристів у групі. Техніка використання екіпіровки і спорядження туриста в різних видах спортивно-оздоровчого туризму. Заходи для забезпечення безпеки при проведенні туристських зльотів, змагань. Туристські змагання, їх завдання і характер. Методи подолання природних перешкод (завалів, бродів, переправ, спусків, підйомів і т. д.) в туристському поході. Вивчення основ техніки пішохідного, гірського, водного туризму, скелелазіння. Формування вмінь і навичок надання першої допомоги постраждалим туристам. Методика використання медичних препаратів та ліків при травмуванні, отруєнні та інших захворюваннях туристів під час туристських подорожей.

6. Структура (тематичний план) практики

Таблиця 2

Структура (тематичний план) навчальної практики з активних видів туризму

Назви теми	Кількість годин денна форма здобуття освіти 242ТР бд 2024		
	усього	у тому числі	
		навчальні заняття	самостійна робота
Тема 1. Розвиток активного туризму в Україні.	9	6	3
Тема 2. Безпека під час активного туризму.	18	12	6
Тема 3. Підготовка подорожей з активними способами пересування.	18	12	6
Тема 4. Розробка різних видів туристських продуктів з активними способами пересування.	18	12	6
Тема 5. Техніко-технологічні аспекти активних видів туризму.	18	12	6
Тема 6. Індивідуальне завдання.	9	6	3
Разом	90	60	30

7. Вимоги до баз практики

Навчальна проводиться у навчальних аудиторіях, комп'ютерних лабораторіях та на інших об'єктах структурних підрозділів Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне (комп'ютерна техніка), організаційне (доступ до мережі Інтернет) та навчально-методичне забезпечення.

Навчальна практика також може проводитися на підприємствах (в організаціях, установах тощо), що оснащені відповідно до сучасних тенденцій розвитку сфери туризму, забезпечують виконання програм практики. З цими підприємствами (установами, організаціями тощо) укладаються договори. Навчальна практика передбачає проведення виїзних навчальних занять в заповідниках, національних парках та природно-охоронних територіях.

8. Організація проведення практики

Навчальна практика з активних видів туризму проводиться для академічної групи.

Навчальна практика з активних видів туризму здобувачів вищої освіти проводиться у період, що забезпечує можливість виконання здобувачами вищої освіти всіх видів робіт згідно з програмою практики.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;
- проводить здобувачам вищої освіти інструктаж із безпеки життєдіяльності;
- забезпечує якість проходження практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження здобувачами вищої освіти;
- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Здобувачі вищої освіти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою практики;
- отримати документи для проходження практики;
- пройти інструктаж із безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

9. Вимоги до звітної документації з практики

Після закінчення періоду практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. До звітної документації навчальної практики відноситься щоденник практики.

За результатами проходження навчальної практики здобувачем вищої освіти подається керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання щоденник навчальної практики. У щоденнику практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом.

Щоденник є основним документом, що підтверджує проходження здобувачем вищої освіти практики, у якому відображається вся його поточна робота. Його складовими є:

- робочі записи під час практики;
- оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці;
- висновок керівника практики про проходження практики, в т. ч. підсумкове оцінювання роботи здобувача вищої освіти за період практики.

10. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

Критерії оцінювання та схема нарахування балів із навчальної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками навчальної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік виставляється в останній день практики. Оцінювання її результатів здійснюється керівником практики від кафедри на підставі:

- повноти та якості виконання здобувачем вищої освіти програми практики й індивідуального завдання (за наявності);
- оформлення та змістовності наповнення щоденника практики й інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Схема нарахування балів та критерії оцінювання навчальної практики з активних видів туризму наведені в табл. 3-5.

Таблиця 3

Схема нарахування балів навчальної практики з активних видів туризму

Параметри оцінки	Результат оцінювання
Проходження практики (виконання програми практики)	0-85
у т. ч. виконання завдань на навчальних заняттях	0-60
виконання індивідуального завдання	0-25
Оформлення результатів практики (щоденника)	0-15
Підсумкова оцінка: кількість балів за 100-баловою шкалою	
4-баловою шкалою	
оцінка ЄКТС	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання завдань на навчальних заняттях	виконання індивідуального завдання	оформлення результатів практики (щоденника)	
Тема 1. Розвиток активного туризму в Україні.	12			12
Тема 2. Безпека під час активного туризму.	12			12
Тема 3. Підготовка подорожей з активними способами пересування.	12			12
Тема 4. Розробка різних видів туристських продуктів з активними способами пересування.	12			12
Тема 5. Техніко-технологічні аспекти активних видів туризму.	12			12
Тема 6. Індивідуальне завдання.	–			25
Оформлення результатів практики (щоденника)	–	–	15	15
Разом	60	25	15	100

Таблиця 5

Шкала та критерії оцінювання навчальної практики з активних видів туризму

Виконання вправ на навчальних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
За завдання з однієї теми	
11-12	виконання завдань здійснене у повному обсязі, без помилок і неточностей, належно оформлене, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
8-10	виконання завдань здійснене у повному обсязі, містить незначні помилки або неточності у змісті та оформленні, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
5-7	виконання завдань здійснене не у повному обсязі, містить незначну кількість помилок і неточностей у змісті та оформленні, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм.

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	виконання завдань здійснене не у повному обсязі, з суттєвими помилками теоретичного та/або методичного характеру у змісті та в оформленні, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм.
1-2	виконання завдань здійснене менш ніж на 50 %, з суттєвими помилками теоретичного та/або методичного характеру у змісті та в оформленні, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм.
0	здобувач вищої освіти був відсутній на занятті чи не надав результатів виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Проходження практики (виконання завдань на навчальних заняттях)	
54-60	<p>Завдання виконані у повному обсязі, без помилок, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Продемонстровано здатність на високому (відмінному) рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; – адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.
49-53	<p>Завдання виконані у повному обсязі без суттєвих помилок, що свідчить про дуже добрий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Продемонстровано здатність на дуже доброму рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування

Кількість балів	Критерії оцінювання
	<p>туристів;</p> <ul style="list-style-type: none"> – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; – адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.
44-48	<p>Завдання виконані у повному обсязі без суттєвих помилок, що свідчить про добрий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Продемонстровано здатність на доброму рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; – адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.
36-43	<p>Завдання виконані у повному обсязі, але із суттєвими помилками, що свідчить про задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Продемонстровано здатність на задовільному рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; – адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.

Кількість балів	Критерії оцінювання
1-35	<p>Завдання виконані не у повному обсязі, із суттєвими помилками, що свідчить про незадовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Продемонстровано незадовільний рівень здатності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; – визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.
0	Відсутність виконаних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
Проходження практики (виконання індивідуального завдання)	
23-25	<p>Завдання виконано без помилок, що свідчить про високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Проявлено високий рівень розробки і складання різних видів маршрутів подорожей з активними способами пересування, зокрема: – підготовка маршрутних документів та підбір і комплектування групи туристів для різних видів подорожей (пішохідних, гірських, велосипедних, водних, спелео-, автомобільних);</p> <ul style="list-style-type: none"> – оцінка психо-фізіологічної підготовки туристів у групі та забезпечення техніки використання екіпіровки і спорядження туриста в різних видах активного туризму; – освоєння методів подолання природних перешкод (завалів, бродів, переправ, спусків, підйомів і т. д.) в туристському поході та вивчення основ техніки пішохідного, гірського, водного туризму, скелелазіння; – формування вмінь і навичок надання першої допомоги постраждалим туристам та методика використання медичних препаратів та ліків при травмуванні, отруєнні та інших захворюваннях туристів під час туристських подорожей. <p>Продемонстровано здатність на високому (відмінному) рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності;

Кількість балів	Критерії оцінювання
	<p>– знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку;</p> <p>– застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів;</p> <p>– діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму;</p> <p>– адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.</p>
19-22	<p>Завдання виконано без суттєвих помилок, що свідчить про добрий дуже добрий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Проявлено дуже добрий або добрий рівень розробки і складання різних видів маршрутів подорожей з активними способами пересування, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовка маршрутних документів та підбір і комплектування групи туристів для різних видів подорожей (пішохідних, гірських, велосипедних, водних, спелео-, автомобільних); – оцінка психо-фізіологічної підготовки туристів у групі та забезпечення техніки використання екіпіровки і спорядження туриста в різних видах активного туризму; – освоєння методів подолання природних перешкод (завалів, бродів, переправ, спусків, підйомів і т. д.) в туристському поході та вивчення основ техніки пішохідного, гірського, водного туризму, скелелазіння; – формування вмій і навичок надання першої допомоги постраждалим туристам та методика використання медичних препаратів та ліків при травмуванні, отруєнні та інших захворюваннях туристів під час туристських подорожей. <p>Продемонстровано здатність на доброму або дуже доброму рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; – адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.

Кількість балів	Критерії оцінювання
15-18	<p>Завдання виконано з суттєвими помилками, що свідчить про задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Проявлено задовільний рівень розробки і складання різних видів маршрутів подорожей з активними способами пересування, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – підготовка маршрутних документів та підбір і комплектування групи туристів для різних видів подорожей (пішохідних, гірських, велосипедних, водних, спелео-, автомобільних); – оцінка психо-фізіологічної підготовки туристів у групі та забезпечення техніки використання екіпіровки і спорядження туриста в різних видах активного туризму; – освоєння методів подолання природних перешкод (завалів, бродів, переправ, спусків, підйомів і т. д.) в туристському поході та вивчення основ техніки пішохідного, гірського, водного туризму, скелелазіння; формування вмінь і навичок надання першої допомоги постраждалим туристам та методика використання медичних препаратів та ліків при травмуванні, отруєнні та інших захворюваннях туристів під час туристських подорожей. <p>Продемонстровано здатність на задовільному рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації активних видів туризму та технології обслуговування туристів; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; <p>адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.</p>
1-14	<p>Завдання виконано із суттєвими помилками, що свідчить про незадовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчальної практики.</p> <p>Продемонстровано здатність на незадовільному рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів для організації турів з активними способами пересування в умовах практичної діяльності; – знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, особливості організації та тенденції розвитку; – застосовувати у практичній діяльності принципи і методи органі-

Кількість балів	Критерії оцінювання
	зації активних видів туризму та технології обслуговування туристів; – діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості під час організації та проведення активних видів туризму; – адекватно визначати та оцінювати невизначені та екстремальні ситуації та професійно і раціонально діяти для досягнення виконання завдання.
0	Відсутність виконаних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
Оформлення результатів практики (щоденника)	
11-15	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, чітке, повне та послідовне викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань, матеріал подано систематизовано з виділенням головного, відсутність орфографічних і синтаксичних помилок.
6-10	правильне оформлення щоденника відповідно до стандартів, послідовне, але недостатньо повне, викладення у хронологічному порядку змісту розглянутих під час практики питань, матеріал подано без систематизацією виділення головного і, розкриттям суті, наявність незначних орфографічних і синтаксичних помилок.
1-5	нечітке, неповне та непослідовне розкриття змісту розглянутих питань, наявність орфографічних і синтаксичних помилок.
0	Відсутність щоденника, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

11. Політика проходження практики

- щодо термінів проходження та звітування за результатами практики: усі теми, передбачені робочою програмою практики, мають бути виконані у встановлені терміни; повністю оформлений щоденник з практики подається на кафедру не пізніше останнього дня практики;

- щодо академічної доброчесності: документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання тематичного плану практики (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

- щодо оскарження результатів оцінювання: особливості процедури оскарження результатів оцінювання регламентовані Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/>

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Копилець Є. В. Активний туризм: методичні рекомендації до практичних та самостійних робіт. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 27 с.
2. Корнієнко О. М., Булатов С. В. Активний туризм : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 293 с.
3. Мальська М. П., Гамкало М. З., Романів П. В. Активний туризм: теорія та практика : підручник. Київ : Вид-во «Каравела», 2022. 251 с.
4. Про туризм : Закон України» від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 р. СПКЕ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>
6. Яготін Р.С., Болтоматіс Д.В., Халайджи С.В., Павлова Н.В. Спеціалізований туризм (активний туризм): конспект лекцій. Одеса: ОНАХТ, 2020. 45 с.

Допоміжні

1. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції: монографія / за заг. ред. В.Г. Герасименко, О.Л. Михайлюк. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 332 с.
2. Карпенко Н. М., Логвин М. М., Шуканова А. А. Розвиток туризму у Полтавській області: сучасні тенденції та їх актуалізація. *Інтелект XXI*. 2020. № 4. С. 22-27.
3. Лівак, П. Є., Полухін, Ю. В., Стешиц, А. В. Активний відпочинок: види і різновиди активного туризму та їх сутність. *НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2022. Випуск 7 (152). С. 79-83. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/37839> DOI: 10.31392/NPU-nc.series15.2022.7(152).19
4. Паньків Н., Дрозд Н. Тенденції розвитку екстремального туризму в Україні. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. Хмельницький, 2022. № 6, т. 1. С. 130-145.
5. Романів П. Контексти активного туризму. *Географічна освіта і наука: виклики і посту*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 140-річчю географії у Львівському університеті (м. Львів, 18-20 травня 2023 р.) Львів: Львівський національний університет імені І. Франка. *Простір-М*. 2023. Т. 3. С 153-157.
6. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Тенденції розвитку туристичного бізнесу в Україні в умовах військового стану. *Трансформація національної, закордонної моделей економічного розвитку та законодавства в умовах воєнного часу*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції ВНУ ім. Лесі Українки (м. Луцьк, 27-29 червня 2022 р.). Луцьк: СПД Гадак Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. С. 289-291.
7. Шамара І. М., Гапоненко Г. І., Левіна М. О. Проблеми та перспективи розвитку туристичного ринку Полтавської області. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2020. Вип. 12. С. 252-260.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Всесвітня туристична організація. URL: <http://www.unwto.org/>
2. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму.
URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Департаменту культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua/page/upravlinnya-kulturi-poltavskoyi-oblderzhadministraciyi> Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України.
4. URL: <https://www.tourism.gov.ua/statistic>
5. Центри активного туризму. URL: <http://poltava-tour.gov.ua/page/centri-aktivnogo-turizmu> .
6. UNWTO Tourism Highlights, 2019 Edition. URL: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284421152>.